

Estira i arronsa

Si algú ens demana, per exemple, que «tirem una corda», més aviat interpretarem que vol que la llancem, talment com ho fariem amb una pedra, un tros de fusta, un grapat de sorra, etc. Però és molt possible que, en realitat, ens hagi volgut dir que «l'estirem». Perquè una cosa és *tirar* i una altra, no del tot diferent però no ben bé igual, *estirar*.

El fet, doncs, és que, a més del verb *tirar*, amb un conjunt de significacions més o menys equivalents a les del verb corresponent del castellà, disposem del verb *estirar*, que no sembla que hi tingui cap relació etimològica, però que té un significat afí, encara que no coincideix, a un dels significats amb què podem fer servir *tirar*. Efectivament, els significats que hom reconeix al verb *tirar* són ben nombrosos, però ara només ens importa el que el Diccionari Fabra defineix en primer lloc, en els termes següents: «Un home, un animal, fer força per moure (alguna cosa) en la mateixa direcció que ell es mou». Podem dir, doncs, *Els bous tiren l'arada* o *El cavall tira el carro*. En canvi, *estirar*, segons el mateix Diccionari, significa «sotmetre (alguna cosa) a l'acció de dues forces que tendeixen a allunyar llurs punts d'aplicació allargant-la, estenent-la, posant-la tibant,

traient-la del seu lloc; fer força per portar cap a si (alguna cosa)». Si es tracta d'una corda, doncs, el que és lògic que ens demanin és que l'*estirem* —perquè quedi tibant, perquè en resulti tal o tal efecte— i no que la *tirem*. I sembla ben clar que si en aquest cas i en d'altres de semblants algú recorre a *tirar* en lloc de *estirar*, és a causa de la influència del castellà que, tot i que també posseeix el verb «estirar», prefereix de resoldre'ls amb el verb «tirar» (normalment regint la preposició «de»). D'altres casos anàlegs són *estirar els cabells*, *estirar les orelles*, la coneguda frase *estira i arronsa*, etc.

Ara: ¿trobaríem algun cas concret en què *tirar* i *estirar* siguin intercanviables? Cercant-lo bé, segurament. El que més aviat s'esdevé, però, és que l'acció del primer sigui conseqüència del segon, talment com, per exemple, *apagar* pot ésser la conseqüència de *bufar*. Així, podem *estirar* una corda per tal de *tirar* un pes, un vehicle, etc.

Al costat de *tirar* i *estirar*, cal no oblidar el verb *tibar*, que és el que pot convenir quan s'ha d'*estirar* una cosa per tal de posar-la tibant, com és ara els vents d'una tenda de campanya.